

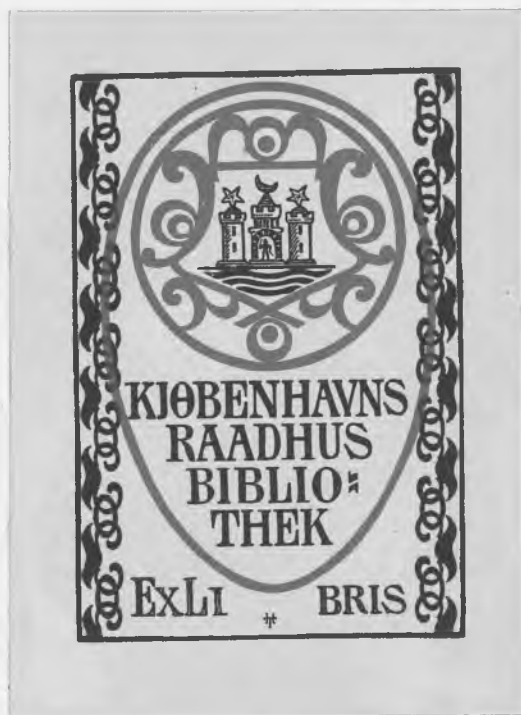

*Foreningen af
Kjøbenhavnske Manufaktur Grossisters*

Akkord-og Konkurs Afdeling

1885

1910

Mag

09. 6506 Foreningen af
Kjøbmandske Manufactur
- Grossister

My
△

FORENINGEN AF
KJØBENHAVNSKE MANUFAKTUR-GROSSISTERS
AKKORD- OG KONKURS-AFDELING

1885 ◻ MARTS ◻ 1910

M. Sachs.

AXEL MYHLERTZ

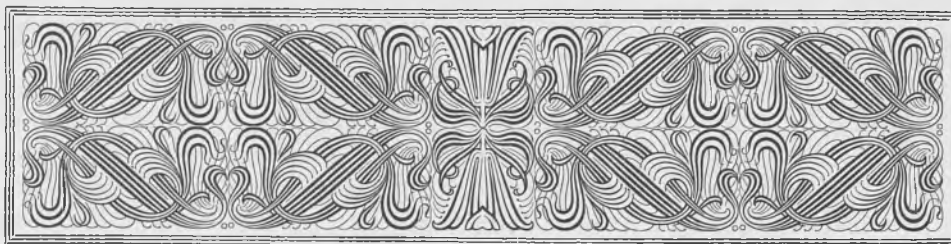
FORENINGEN
AF KJØBENHAVNSKE
MANUFAKTUR-GROSSISTERS
AKKORD-OG KONKURS-AFDELING

1885=1910

KØBENHAVN MCMX

L. LEVISON JUNR.

FOR ALLE GODE TANKER, DE KAN SLET IKKE DØ,
FØR ENDNU BEDRE TANKER ER SPIRET AF DERES FRØ.

J. P. JACOBSEN

I Marts Maaned i Aaret 1885 dannedes paa Foranledning af Grosserer M. SACHS »Foreningen til Akkord Propositioners Prøvelse« eller, som Titlen senere blev ændret, »Foreningen til Akkordforslags Prøvelse«.

Vi gengive her den Indbydelse og de Statuter, der blev udsendt til Medlemmerne:

Undertegnede have fundet det tidssvarende at søge dannet en Forening af inden- og udenlandske Manufaktur-Grossister og Fabrikanter med det Formaal *at lade enhver fremkommende Privat-Akkord eller ethvert Prolongationsforslag fra Manufakturister i Kjøbenhavn og de danske Kjøbstæder (foreløbigt som Regel ville Landforretningerne ikke kunne magtes inddrage under Foreningens Omraade) kritisk undersøge, dog uden at Foreningens Medlemmer paa nogensomhelst Maade i hvert enkelt Tilfælde forpligte sig til Antagelse eller Forkastelse af de gjorte Propositioner, men kun forbinde sig til ikke at indgaa paa nogen Afgjørelse forinden Foreningens Embedsmænd have foretaget den kritiske Undersøgelse, og dennes Resultater ere blevne meddelte paa et af Foreningens Formand sammenkaldt Creditormøde.*

Som det fremgaar af vedlagte Udkast til Foreningens Love, som man dog tænker sig modificerede efterhaanden som indvunden Erfaring vil gøre det nødvendigt, vil i de

enkelte Tilfælde Forretningsgangen udvikle sig omtrent som følger.

Ethvert fremkommende Akkord- eller Prolongationsforslag henvises uden Forhandling af ethvert Creditor-Medlem til Foreningens Formand, som overgiver Sagen til Foreningens juridiske og faglige Embedsmænds kritiske Revision.

Den faglige Revisor har som Regel strax at begive sig til Akkordantens Bosted, og dersteds med alle til Raadighed staaende Midler og med juridisk Assistance at foretage den mest indgaaende kritiske Revision af Status, hvis en saadan foreligger, eller i modsat Fald selv optage en saadan, som hurtigst muligt tilligemed en motiveret Fremstilling af alle Forhold vedrørende Sagen tilstilles Foreningens Formand.

Formanden sammenkalder omgaaende de i hver enkelt Sag interesserede Medlemmer til et Møde, hvor den kritiske Revisions Resultater samt øvrige Sagen vedrørende Oplysninger fremlægges til Drøftelse, og hermed afslutter Foreningen, *som kun er dannet til Propositionernes Prøvelse* sin Virksomhed, herefter overladende sine Medlemmer deres fuldstændige individuelle Handlefrihed.

I Haab om, at De ligesom vi vil se det betimelige i en saadan Forenings Dannelse i Øjeblikket, bede vi Dem gjen-nemse vedlagte Udkast til Statuter for samme, og i Tilfælde af, at De ønsker at tiltræde, indsende det ene Exemplar underskrevet til Foreningens Formand, Grosserer M. SACHS, der snarest muligt vil indvarsle Foreningens constituerende Generalforsamling.

STATUTER

FOR

»FORENING TIL AKKORDPROPOSITIONERS PRØVELSE«

§ 1. *Foreningens Formaal* er at lade ethvert Forslag om Prolongation eller Privat Akkord fra Manufakturister, der drive Forretning i de danske Byer eller med Købstadspri- vilegier forsynede Handelspladser, og hvori Foreningsmed- lemmer ere interesserede, kritisk undersøge.

§ 2. Enhver inden- eller udenlandsk Manufaktur-Grossist og Fabrikant kan optages som *Medlem af Foreningen* og er stemmeberettiget, dog saaledes at af ethvert Firma, bestaaende af flere Interessenter, kun en af disse er stemmeberettiget.

§ 3. Formanden for Manufakturhandlerforeningen i Kjøbenhavn Herr M. SACHS er *Foreningens Formand*; og Foreningens juridiske Konsulent er dens *Viceformand*, som i Formandens Forfald overtager dennes Functioner. Formanden bestyrer Foreningens Pengeanliggender og repræsenterer Foreningen udadtil.

§ 4. Foreningen vælger paa den aarlige Generalforsamling (§ 9) ved simpel Majoritet sin *juridiske Konsulent* og sin *faglige Revisor* for et Aar ad Gangen.

D'Hrr kunne genvælges eller, hvis Genvalg ikke finder Sted, opsiges med 3 Maaneders Varsel.

Forøvrigt oprettes af Foreningens Formand Kontrakt med D'Hrr. og heri stipuleres det af D'Hrr. forlangte Arbejde, samt hertil svarende Vederlag.

§ 5. Ethvert Medlem af Foreningen forpligter sig til at *henvise ethvert Akkord- eller Prolongationsforslag* fra Manufakturister, hvori han maatte være interesseret, til Foreningens Formand til kritisk Revision, forinden han med Akkordanten indgaar nogensomhelst bindende Overenskomst.

§ 6. Formanden sammenkalder, saasomt en Propositions kritiske Revision er tilendebragt de i samme interesserede Medlemmer til *et Møde*, hvortil indenbyes Medlemmer, naar ikke særligt Forfald meldes, ere pligtige at indfinde sig. Naar saadant Forfald meldes, er det tilladt Medlemmerne undtagelsesvis at lade møde ved Befuldmægtiget. Da det imidlertid er af stor Vigtighed, at der ved Mødet fremkommer et Udtryk for den dersteds fremherskende Stemning ligeoverfor det foreliggende Forslag, anmodes Medlemmerne om kun at lade møde ved Personer, der fuldtud er istand til at repræsentere Firmaernes Stilling til forelagte Sag. Udenbyes og udenlandske Medlemmer have selvfølgelig altid Ret til at lade møde ved Befuldmægtigede.

Paa Mødet skulle Foreningens juridiske Konsulent og dens faglige Revisor være tilstede.

Paa dette Møde fremlægges en udførlig motiveret kritisk Revisionsbetænkning og meddeles den paa Mødet fremherskende Stemning straks til Proponenten.

§ 7. Det aarlige *Medlemsbidrag*, som erlægges forud, er 20 Kr.; heraf afholdes Foreningens løbende Udgifter.

§ 8. Foreningens faglige Revisor gageres med 3000 Kr. aarlig, hvilket Beløb ved Regnskabsaarets Slutning paalignes Foreningens Medlemmer i Forhold til Medlemsantallet.

De ved hvert enkelt Forslags Undersøgelse paaløbende Udgifter, saasom Rejseomkostninger og juridisk Assistance etc. opgøres for hvert enkelt Bos Vedkommende og paalignes de i Boet interesserede Medlemmer, pro rata det Beløb hvormed de participere i samme.

§ 9. Formanden har at indkalde den ordinære *Generalforsamling* i hvert Aars April Maaned, med 14 Dages Varsel. Paa denne fremlægges Foreningens Regnskab, afsluttet pr. ultimo Marts og Beretning om Aarets Virksomhed aflægges.

Overordentlige Generalforsamlinger kunne indvarsles med 5 Dages Varsel, naar Formanden finder det nødvendigt eller naar mindst 5 Medlemmer indgive skriftlig Begæring desangaaende, angivende Hensigten med Mødets Afholdelse.

Paa Generalforsamlingen kunne Medlemmer lade sig repræsentere af Generalbefuldmægtigede.

§ 10. *Udmeldelse* af Foreningen kan kun ske til en ultimo Marts med 3 Maaneders forudgaaende skriftlig Opsigelse. Udtraadte Medlemmer ere berettigede til uden Stemmeret at møde paa den efter Udtrædelsen nærmest følgende ordinære Generalforsamling.

Aarsagen til, at Grosserer M. SACHS fandt det betimeligt at sætte sig i Spidsen for Dannelsen af denne Forening, var den, at han gennem sit indgaaende Bekendtskab med samtlige store Manufaktur-Grossister i Kjøbenhavn var bleven bekendt med, hvilken utiltalende Form Akkordsøgning indenfor Manufaktur-Branchen Aar efter Aar havde naaet. Naar det særlig blev Hr. SACHS, der blev bekendt med disse Forhold, havde det sin naturlige Grund deri, at Hr. SACHS

nød saa stor Tillid indenfor Manufaktur-Grossister her i Kjøbenhavn og ved sine daglige Besøg fik Lejlighed til at høre deres Beklagelser over de uheldige Forhold, der blandt andet ved Akkordordninger greb ind i deres økonomiske Tilværelse. Hr. SACHS havde forstaaet gennem disse Udtalelser, at der var Trang til et uafhængigt Mellemlid mellem Kunde og Leverandør, saasnart Betalingsvanskelighed var indtraadt, og han havde Dag efter Dag hørt, at kun en samlet Optræden mellem Grossisterne kunde virke hæmmende ligeoverfor de lidet tiltalende Akkordforhold. Nu, da disse begyndende Bestræbelser til Dannelselse af en Sammenslutning ligger 25 Aar tilbage, staar det næppe klart for de yngre, hvad der dengang var at overvinde, og hvor mildest talt umoralsk Akkordordninger fandt Sted. — Disse foregik paa den Maade, at den Akkordsøgende indfandt sig hos vedkommende Kreditor i Følge med een eller flere af denne Kreditors bedste Kunder paa den Nødlidendes Plads; en Status blev forelagt, opgjort af et Par af Skyldnerens Kollegaer og Venner, og der blev nu givet Kreditor Valget imellem at modtage den Dividende, som Status udviste, eller — den almindelige tarvelige Trusel — at nøjes med en langt ringere Konkursdividende, ligesom der antydedes, at der var Udsigt til at miste de ledsagende store Kunders fremtidige Ordre. Staaende under denne Pression, var Betænkningen ikke lang; Kreditor antog Forslaget uden i Virkeligheden at vide, om Skyldnerens Status var fyldestgørende opgjort, og om han vilde faa den Dividende, som Skyldnerens rigtig opgjorte Status udviste. —

Men ikke nok hermed: Kreditor følte sig ikke sikker paa, at ikke de andre Kreditorer — som oftest hans Konkurrenter — ikke fik højere Dividende end han; selv havde han jo f. Ex. for nogen Tid siden opnaaet 75 %, hvor Forslaget kun lød paa 50 %, og hvem vidste — denne Gang havde maaske hans Konkurrent faaet fuld Dækning, og han selv kun det halve. — Han tænkte paa de Kopiblade bagest i sin private Kopibog,

der indeholdt hans Tilslutning til de forskellige Akkordforslag med de Tilføjelser om extra Betaling, som han havde knyttet til de fleste af disse, og han fandt sig lidt ubehagelig berørt ved at tænke paa disse Forhold, men faldt til Ro i Bevidstheden om, at saadan gjorde alle hans Kollegaer. Men — enfin — nu havde jo Kunden faaet sin Akkord i Orden, og den maatte sikkert være i dennes Favør — det var jo Bekendte og Venner, der havde gjort op — saa nu gjaldt det kun om at faa solgt ham mest muligt. Som tænkt saa gjort — og saa standse den Kunde, der mindst maatte være solvent efter opnaaet Akkord, meget hurtigt atter, og nyt Tab. Atter Besøg af Kunden for at opnaa Akkord, Forespørgsel fra Kreditor, hvorledes den ny Kalamitet var indtraadt, Meddelelse fra Skyldneren, at han destoværre ikke var kommet saa godt fra den sidste Akkord som tænkt, idet nogle Kreditorer naturligvis maatte have højere Dividende, end Forslaget gik ud paa, og nogle fuld Dækning, og selv om der i Status var foretaget rigelige Nedsættelser, saa var der jo slet ikke medtaget Udgifterne til Akkordordningen, til Sagførermedhjælp og til Sagførerne for Inkassationer, og meget andet, som han bagefter havde maattet betale. — Under saadanne Forhold var det ikke underligt, at Grosserer SACHS' Tanke fandt Tilslutning fra de største Manufaktur-Grossisters Side, og i Hr. SACHS som Formand for Foreningen til Akkord Propositioners Prøvelse havde de faaet den uinteresserede og dygtige Mands Støtte, der uden nogensomhelst Indtægt for sig selv vilde sørge for, at alt gik paa bedste Maade.

Den nydannede Forening fik tilstrækkeligt Arbejde; der henvistes 34 Betalingsstandsninger mellem Manufakturhandlere i Danmark fra Begyndelsen af Marts Maaned 1885 og til Udgangen af Aaret til Foreningens Prøvelse, og derimellem var en betydelig Sag, idet dennes Passivmasse androg ca. Kr. 300,000. —

Ved Siden af den Nytte, som Foreningens Virksomhed

uden Tvivl gjorde i økonomisk Henseende, bevirkede den ogsaa, at de kjøbenhavnske Manufaktur-Grossister lærte hinanden at kende; før Dannelsen af Foreningen havde de kun kendt Navnene paa de forskellige Firmaer, men personlig havde de ingen Kendskab til hinanden, og Følelsen af, at de var Konkurrenter, var langt stærkere, end af at de var Kollegaer. Hvor hurtigt Samfølelsen indenfor Manufaktur-Grossisternes Kres er vakt, viser sig derigennem, at man allerede den 17. Januar 1887 ved en Festmiddag for Grosserer SACHS overdrog de Herrer HOLGER PETERSEN, WILLIAM SALOMONSEN og AXEL MYHLERTZ at træde sammen og virke for Dannelsen af en Forening af kjøbenhavnske Manufaktur-Grossister, og denne blev stiftet den 27. Februar 1888, efter at Lovene var udarbejdet af ovennævnte 3 Herrer i Forbindelse med Grosserer LUDVIG HANSEN af Firma HEGGUM & HANSEN.

Den 20. Oktober 1888 døde Grosserer M. SACHS og Grosserer I. MORESCO blev valgt til Formand for „Foreningen til Akkordforslags Prøvelse“, og stillede Formanden sit Kontor og sin Sekretær til Disposition for Foreningen. — Den Omtale, Grosserer M. SACHS fik i Pressen den Gang, gav det bedste Indtryk af, hvor afholdt en Personlighed han var; vi behøver kun at citere Udtalelserne i et enkelt Blad, der lyde saaledes:

Politiken. 21/10 1888.

Grosserer MORITZ SACHS, døde igaar Morges pludselig uden direkte forudgaaende Sygdom, men efter lang Tids Skranten. Hans Død vil i mange Hjem her i Byen vække stor Sorg, ikke alene fordi han var ualmindelig afholdt i vide Kredse, men ogsaa fordi han i en Aarrække havde været en af denne Bys mest velgørende Borgere. Ikke blot gav han selv betydelige Summer bort af ikke store Midler, men han virkede ogsaa ansporende paa enhver, der hørte til hans Omgivelser og som besad Evnen til at give. Mangfoldige er de Indsamlinger, han foranledigede; endnu flere de

Velgørenhedsforetagender af ganske privat eller offentlig Natur, i hvilke han deltog, og utallige er de Mennesker, som han har hjulpet. Han kunde daarlig gaa forbi en Fattig uden at give, endnu vanskeligere afslaa en Bøn, men hans store Glæde var de Tilfælde, hvor det lykkedes ham at besværges Ulykken for en Arbejdende eller en Familie, idet han ved en Hjælp, der langt overgik de Paagældendes Kaar og Forventning, bragte dem flot og udrustede dem til fornyet Kamp paa heldigere Betingelser eller betryggede dem i Sygdom eller Alderdom. Han virkede i Stilhed, uden Bram, uden Lyst til at prange med Navn i Bladene og gjorde langt mere godt end mangan officiel Velgører. Han var nemlig et ualmindeligt fordomsfrit Menneske, der, Jøde af Fødsel, hjalp uden Religionsanseelse Jøder og Kristne, Troende og Hedninger, alle, hvem han fandt værdige, uden at trættes, selv om han naturligtvis skuffedes undertiden. Hans sunde Forstand og godhjærtede Finfølelse klarede de ofte yderst delikate Situationer, hvor der trængtes til Understøttelse, ligesom den gjorde ham til den rette Mand til det Hverv, han mod Slutningen af sit Liv paatog sig som Medlem af det staaende Konkurs-Udvalg her i Byen. Han vilde her intet Honorar modtage for et ofte anstrængende Arbejde, som vandt den største Paaskønnelse hos hans Kolleger.

Sachs, der havde staaet i Manufakturhandlerlære og været Commis i hamborgske og danske Forretninger, blev som ung Mand Agent for meget store fremmede Huse i dette Fag. I mange Aar virkede han som den ansete Formand for Manufakturhandlerforeningen, hvor baade hans vindende Personlighed — han var en sjælden smuk Mand — og hans selskabelige Talent gjorde sig gældende . . .

Fra Forretningen trak han sig tilbage for nogle Aar siden; dog var han Dommer ved Industriudstillingen i Sommer.

Efter langvarige astmatiske Lidelser døde han smertefrit; han blev 67 Aar gammel.

Indenfor den nydannede Grossistforening var der i Maj Maaned 1888 oprettet et Udvalg paa 5 Medlemmer til Vare-

tagelse af Kreditorernes Interesser i Konkursboer, og Trangen til et saadant Udvalg var følelig for alle, idet Konkursforvaltningen foregik paa en for Kreditorerne højst uheldig Maade, da disses faglige Indsigt, der skulde gøre sig gældende gennem Kreditorudvalget, ganske var skudt til Side; desto værre maa man give Kreditorerne selv Skylden, idet Konkurslovens Bestemmelser om Kreditorudvalgs Nedsættelser gav dem en god Adgang til Indflydelse paa Boernes Forvaltning, men de havde hidtil manglet den Sammenslutning, altsaa det Rygstød, som Foreningen nu gav dem. — Man forstaar ikke rigtig nu, at dette Udvalg ikke straks sluttede sig til Foreningen til Akkordforslags Prøvelse og blev en Afdeling af denne i Stedet for af Grossistforeningen. Der kom Forslag frem om denne saare naturlige Ordning men det blev forkastet; — imidlertid maa man erindre, at Foreningen til Akkordforslags Prøvelse kun skulde virke paa den Maade, som dens Program angav, det vil sige kun virke hen til, at de foreliggende Forslag blev prøvet og Status kritisk gennemgaaet, men naar dette var sket, havde Foreningen i Almindelighed ikke mere med den Akkordsøgende at gøre, og der var adskillige Grossister, der fandt denne Ordning formaals-tjenlig, men som ikke paa nogen Maade vilde lade deres Bestemmelsesret med Hensyn til Ordningen med Skyldneren begrænse, fordi denne havde faaet sit Forslag prøvet, og som navnlig ikke vilde binde sig til straks at henvise enhver Standning indenfor deres Debitorer til Prøvelse og afskære sig fra Retten til paa en eller anden Maade at søge at opnaa ekstra Fordele. — Med andre Ord: Følelsen af at alle Kreditorer, naar Betalingsstandsning var indtraadt, holdt op med at være Konkurrenter og stod som absolut ligestillede Kollegaer, havde ikke fæstet Rod.

»Foreningen til Akkordforslags Prøvelse« fik første Gang i August Maaned 1889 Lejlighed til at henlede Offentlighedens Opmærksomhed paa dens Tilværelse, idet »Kjøbenhavns Børs-

tidende« af 23. August 1889 indeholder en Artikel »Danske Fallitter«, der berører Akkordforeningens Virksomhed. Denne Anledning benyttedes til at give et Gensvar den 28. August, der gav Oplysning om Aarsagerne til Foreningens Dannelse og dens Arbejdsmetode.

Artiklen lyder saaledes:

DANSKE AKKORDER

Kjøbenhavns Børstidende af 23. August 1889 indeholder under Titelen »Danske Fallitter« en Slags statistisk Redegørelse over de Tab, som ved Fallitter dagligt ramme vor Handelsstand, og i Continuation heraf et Skøn over de ved Underhaands-Akkorder opstaaede, endnu langt betydeligere Tab, som dagligt paaføres ved insolvente danske »Købmandskreditorer« (dette er vel en højst uheldig Fejlskrift for Købmandsdebitorer). Artiklens Forfatter mener nu, at en Del af Købmandsstanden ved den Lethed, hvormed Underhaands-Akkorder jævnlige antages af den, selv skulde bidrage stærkt til de mange Akkorders Fremkomst, og ender med en Panegyrik over »de enkelte københavnske Grossister, der af rigtigt forstaaede kommercielle Principper modsætte sig en altfor villig Indgaaen paa Akkorder«, idet de roses for »nøje at undersøge de fremkomne Forslag, den Akkorderendes Fortid og hele Færd«, for dernæst, at »nægte Akkorden, naar der findes Grund dertil«, og tror Forfatteren samtidig at vide, at man kritiserer og modarbejder disse Grossisters »saakaldte Haardhed, hvis Eksempel man gjorde langt bedre i at følge.«

Den saa smukt ydede Ros tage vi Manufakturgrossister os særdeles gerne til Indtægt, idet vi dog bemærke, at vi ikke ere »nogle enkelte«, men tvertimod en hel Mængde, og beklage vi kun, at mange kritisere og modarbejde os; vi havde tvertimod kun ganske enkeltvis fundet Modstandere og Kritik af vor Fremgangsmaade ligeoverfor forekommende Akkordpropositioner; det store Flertal af Manufakturgrossister er i al Fald fuldtud enige i Principperne, hvorefter Akkordanterne nu prøves og vejes.

Da vi nu ved den megen Ros, der er os ydet, engang

ere blevne fremdragne for Offentligheden, vil det maaske være af Interesse for denne i korte Træk at blive bekendt med den af Manufakturgrossister dannede Forening til Akkordpropositioners Prøvelse, Aarsagerne til Foreningens Dannelse og dens Arbejdsmetode.

Grundet paa de i Manufakturhandelen særligt løse og lange Kreditforhold blev denne Del af Handelsstanden maaske særligt hjemsøgt af Akkordproponenter, som, støttede af heldigere stillede Kolleger, der godhjertet øvede al mulig Pression paa de respektive Kreditorer, gik den tunge Gang fra Dør til Dør. Hver enkelt Kreditor toges under særskilt Behandling, der handledes om hver enkelt Fordring for sig, mange gik af Mangel paa kritisk Evne meget løst hen over den opstillede Status, mange vovede slet ingen Kritik ligeoverfor den med fine Forretningsvenners Navne garanterede Status, næsten alle fulgte, som det saa rigtigt er set i »Danske Fallitter« et af de mange Motiver, Medlidenhed, Haab om lidt større Dividende, Frygt for at miste nogen Forretning eller lignende; alle disse samvirkende Aarsager vare Grund til at altfor mange Akkorder aldeles kritikløst kom i Stand. Hertil kom endnu det løse i hele Forholdet, det var ikke engang muligt at sikre sig for, at der ikke handledes paa Basis af meget forskellige Dividender med de forskellige Kreditorer, de Godmodige fik mindst, de Klogere noget mere og enkelte særlig Dygtige fik, naar de ventede længe nok, som oftest fuldt.

Dette uskønne Forhold gav maaske mere end noget andet Anledning til Foreningens Dannelse, man trængte til et Skjold mod al den personlige Pression, og man trængte til en virkelig indgaaende kritisk Revision ligeoverfor de fremkomne Forslag, og man trængte fremfor alt til en Tryghedsfølelse i Retning af, at man som Kreditor ligeoverfor en Akkordant havde den samme Ligeberettigelse, som Fallitloven tilsikrer og yder de fælles Kreditorer i det samme Bo.

Foreningen til Akkordpropositioners Prøvelse, hvoraf næsten alle større herværende Manufakturgrossistfirmaer ere Medlemmer, har sin Bestyrelse, bestaaende af en Formand og seks Udvalgsmedlemmer, som efter Tur behandle de

fremkomne Akkordforslag, idet det dog, saavidt muligt iagttages at vedkommende Udvalgsmedlem ikke personlig er interesseret i det til Behandling af ham foreliggende Akkordforslag. Naar en Handlende standser sine Betalinger, udbeder det vedkommende Udvalgsmedlem sig Statusopgørelse for de 3 seneste Aar (eller Statusbog) samt den med Akkorden eller Prolongationen for Øje foretagne Opgørelse med dertil hørende Lageroptagelse, saavel til Indkøbspriser som til nedsatte Priser, alt saa detailleret og specificeret som muligt, samt Kreditorliste med vedføjede Beløb, Liste over udestaaende Fordringer, Inventar, Bohave, samt alle andre Oplysninger om Aktiver og Passiver, og om hvilken Kautio, der kan stilles for Opfyldelsen af Akkorden. Naar disse Oplysninger foreligge i en tilfredsstillende Form, sammenkalder vedkommende Udvalgsmedlem Akkordantens Kreditorer til et Møde og forelægger dem den paagældende Sag.

Under den derefter følgende Diskussion fremkommer der altid, snart fra en, snart fra en anden Kreditor, som paa nært Hold har haft Lejlighed til at kende Akkordanten, saadanne Oplysninger om hans Handel og Vandel, at Kreditorerne bedre end paa nogen anden Maade komme til Resultat om, hvorvidt Debitor overhovedet fortjener Akkord, om hans Aktiver ere korrekt vurderede eller den foretagne Reduktion af disse uforholdsmæssig stor, om der blandt Passiva er opført uberettigede Poster, saasom ikke forfalden Husleje eller lignende, og endelig om den tilbudte Kautio er god og tilstrækkelig. Selvfølgelig er enhver Kreditor berettiget til at nægte sin Tilslutning til Akkordforslaget, og Debitor erklæres derefter Konkurs af det ledende Udvalgsmedlem, uden at det oplyses, hvem af Kreditorerne, der har foranlediget Konkursen.

Dette Samarbejde af Kreditorerne giver som oftest Anledning til, at det fremkomne Akkordforslag ikke antages i sin oprindelige Form, og det overdrages til det ledende Udvalgsmedlem at forhandle videre med Debitor om et mere antageligt Akkordforslag, der bedre end det tidligere kan siges at være et sandt Udtryk for, hvad den virkelige Status formaar at yde. Det nye Akkordforslag underkastes igen en Drøftelse af Kreditorerne og antages først af disse, for-

saavidt det nu viser sig tilfredsstillende og fuldt tilforladeligt.

Dette er i korte Træk Foreningens Maade at arbejde paa, at den efter den forholdsvis korte Tid, den har bestaaet, skulde have kunnet virke særligt forædlende paa de fremkommende Akkordforslag vilde vel være for meget at vente, og at derfor Forslag, som det i »D. F.« anførte, kunne fremkomme kan vel ikke lægges Foreningen til Last, men at et saadant Forslag kritisk undersøges og hurtigst afgives til Konkursbehandling, det turde være Foreningens Fortjeneste.

Vi have ved at danne Foreningen særlig haft til Hensigt ved loyalt og kollegialt Samarbejde fremtidig at forhindre enkelte Kreditorers uretmæssige Lukreren paa Medkreditorers Bekostning, at bidrage til at ved enhver tilbudt Akkord hele den virkelige Aktivmasse opvises og helt eller delvis ligelig fordeles mellem Kreditorerne og endelig gennem den private Akkord at redde for Handelsstanden ethvert Firma, som efter den foretagne kritiske Revision maatte vise sig værdigt. Vi ønske at give Kreditorerne i den private Akkord den samme regelbundne lovgyldige Solidaritet, som ellers kun den officielt erklærede Fallit hjemler, hvilket vi mene ved Foreningens Forretningsgang at opnaa i langt kortere Tid og med mindre Bekostning, end naar det store officielle Maskineri først skal sættes i Bevægelse, medens vi som sagt samtidig i Modstrid med Fallitlovens Fordringer om muligt ønske at redde den nødlidende, hæderligt kæmpende Købmands Navn og Stilling.

FLERE MANUFAKTUR-GROSSISTER.

Der blev i adskillige Aar arbejdet meget af forstaaende Mænd indenfor Grossister og Fabrikanter for at faa en naturlig Sammenslutning mellem Manufaktur-Grossistforeningen og Foreningen til Akkordforslags Prøvelse i Stand, men først efter adskillige forgæves Forsøg lykkedes det paa Generalforsamlingen i Grossistforeningen den 16. November 1893 at faa »Foreningen til Akkordforslags Prøvelse« optaget som en Afdeling af Grossistforeningen under Navn af »Foreningen for

kjøbenhavnske Manufaktur-Grossisters Akkord- og Konkurs-Afdeling«, og Medlemmerne af denne Afdeling var samtlige de Firmaer, der var Medlemmer af Grossistforeningen. Det behøves jo ikke at tilføjes, at det i 1888 dannede Konkursudvalg herefter ophørte med sin Virksomhed.

Som Formand for Akkord- og Konkurs-Afdelingen fungerede Grosserer I. MORESCO indtil i Maj Maaned 1895, da han ikke længere ønskede at paatage sig Ansvar for den betydelige og omfattende Ledelse af Akkord- og Konkursafdelingen samtidig med, at han beklædte Posten som Grossistforeningens Formand. — Udviklingen af Akkordafdelingens Virksomhed havde ogsaa været saa stor, at eget Lokale og egen Medhjælp nu blev nødvendig.

Efter de i den Anledning afholdte Møder blev paa Generalforsamlingen den 27. Juni 1895 Grosserer HOLGER PETERSEN valgt til Formand i Bestyrelsen for Akkord- og Konkurs-Afdelingen, medens Grosserer MORESCO vedblivende forblev Formand i Grossistforeningen. Eget Kontor fik Akkord- og Konkurs-Afdelingen herefter paa Østergade 26, og Grosserer OTTO HÉRREBORG blev antaget som dens Kontorchef og fungerede i denne Stilling til sin Død den 5. Marts 1899, hvorefter Grosserer AXEL MYHLERTZ indtog hans Plads, og var Afdelingens Kontor et Par Aar forinden, da Udvidelse atter viste sig nødvendig, flyttet til Graabrødretorv Nr. 11. — Det Arbejde, som Grosserer HÉRREBORG udførte i de Aar, han ledede Akkordafdelingens Virksomhed, var overordentlig stort, og skyldtes det hans enestaaende Pligtopfyldelse og Interesse for sin Stilling, at det kontormæssige Grundlag blev lagt saa godt til Rette, som Tilfældet var. — At det daglige Arbejde i Akkordafdelingen stadig blev større og større, skyldtes ganske naturligt det Forhold, at Akkord- og Konkurs-Afdelingen, efter at den var oprettet, ikke alene udfyldte den Virksomhed, som Foreningen til Akkordforslags Prøvelse tidligere havde haft, hvilken Virksomhed væsentlig var begrænset til det Tids-

punkt, da Akkordforslaget efter forudgaaende Undersøgelse kunde udsendes, men yderligere sørgede for, at der ved egne Repræsentanter gennemførtes ensartede Statusopgørelser hos de Nødlidende og paatog sig Ledelsen af Boet fra Betalingsstandsningen og indtil Kreditorerne havde faaet deres Penge gennem Afdelingen, enten i Henhold til den opnaaede Akkord, Likvidation eller Konkurs — med andre Ord paatog sig Varetagelsen af alle Kreditors Interesse — enten Medlemmer eller ej — fra Standsningen til Afslutningen.

Kreditorernes egen private Skifteret — støttende sig paa deres kollegiale og faglige Sammenslutning — var traadt ud i Livet, og det Maal, der ønskedes indadtil var naaet, men udadtil galdt det endnu om at føre Forstaaelsen af og Respekten for Institutionen frem. Det Arbejde, der blev udført i Akkordafdelingens Tjeneste af dennes Bestyrelse, Formand og daglige Ledelse, er der ingen, der forstaaer, der ikke har fulgt det paa allernærmeste Haand. Tidligere var det saa saare let paa den dengang gældende Façon at faa en Akkord i Orden, Moralen var svækket, og kun faa forstod, at nu havde en uinteresseret Magt taget Ledelsen i sin Haand og forlangte at blive forstaaet som saadan. Om ekstra Betaling, altsaa Favorisering af en enkelt Kreditor, var og blev der ikke længere Tale, og selv om Konkurs skulde give de mest interesserede Kreditorer større Tab, saa maatte de, om end modstræbende, forstaa, at nu fulgtes de gældende Loves Regler om lige Stilling for alle efter en Betalingsstandsning, som om det var en Konkurs, der var indtraadt, i hvilket Tilfælde Lovens Forskrifter jo uvægerlig blev opfyldt. Man kan godt forstaa, at de størst interesserede Kreditorer, som Medlemmer af Foreningen, ofte vaklede og ikke straks indsaa, at det i det lange Løb galdt om og betalte sig at komme bort fra de tidligere ulidelige Tilstande, og at det Offer, de bragte, blev bragt til Fordel for alle og særligt styrkede Moralbegreberne indenfor Købmandsstanden. — Det første, der af Akkordafdelingen

maatte paases, naar en Betalingsstandsning indtraadte, var, at alle Aktiver blev optaget paa rette Maade, og at det i Betalingsstandsninger indenfor Manufaktur som Regel mest betydende Aktiv, nemlig Lageret, blev optaget saavel til Indkøbspris som Vurderingspris, og ikke som i gamle Dage til en ganske ukontrolabel Vurderingspris. — Det var det saakaldte »dobbelte Kolonnesystem«, d. v. s. Indkøbspris og Vurderingspris for Lageret, der her blev indført, og som Sø- og Handelsrettens Skifteretsafdeling allerede paa et tidligt Tidspunkt meget forstaaende fulgte sine Konkursopgørelser efter Opfordring af Akkordafdelingen. Landets andre Skifteretter er destovære for langt den overvejende Del endnu ikke kommet saa vidt, og trods Opfordring foretrækker de en Opgørelse af Konkursboernes Lagerbeholdning, der i Almindelighed foretages af den stærkt interesserede Fallent og en usagkyndig Tjenestemand, og Opgørelsen finder selvfølgelig kun Sted til Vurderingspris og er ganske betydningsløs.

Man behøver kun at gøre opmærksom paa, at det, uden at have det største Aktiv, nemlig Lagerets, Indkøbspris, er ganske umuligt at komme til Bunds i Forklaringen af det foreliggende Underskud, og som Følge deraf ganske umuligt at paavise, om der af den Nødlidende i Etableringsperioden har fundet Besvigelser Sted. Forefindes der en uforklarlig Manco, kan Skyldneren eller Fallenten altid skyde sig ind under, at Vurderingen af Lageret har været for lav.

Ganske naturligt medførte Ønsket om en sund Opgørelse af den Nødlidendes Lager, at man ikke vilde have dette bortsolgt til Spotpris til Avance for den enkelte Køber, og man kom derfor hurtig ind paa at tage alle mulige Hensyn — selv med pekuniært Offer for Øje — til de solide Handlende, saa at ethvert Udsalg af et Akkord, Likvidations- eller Konkursbos Varelager ikke maatte betegnes som saadant for at vække større Tiltrækning hos Publikum — og ogsaa i denne Henseende viste Sø- og Handelsretten efter Henstilling fra Akkord-

afdelingen sin Forstaaelse og forbød Køberen af Konkursbo-varelagere at reklamere med disse som saadanne.

Forholdet med Hensyn til Salget af de Boers Varelagere, der er under Afdelingens Behandling, er nu efter Overenskomst med »De danske Kjøbstæders Manufakturhandlerforening« for Provinsernes Vedkommende ordnet saaledes, at Lageret tilbydes den stedlige Manufakturhandlerforening, og hvis denne ikke vil have Lageret, maa dette sælges til Enkeltmand eller udsælges af Akkordafdelingen fra Butiken uden Tilførsel af ny Varer eller sælges ved Auktion, men Lageret maa ikke henflyttes til Salg i en anden Kjøbstad. — Man vil forstaa, at denne Ordning ofte til Skade for Kreditorerne vil medføre, at der ikke kan opnaas den højst mulige Pris for Lageret, saa meget mere som der selvfølgelig ikke af Køberen under nogen-somhelst Form maa reklameres med, hvorfra Lageret stammer, eller at det er et Konkursbo- eller Akkordbo-Lager, der udsælges.

En af de Vanskeligheder, der spillede den største Rolle ved Akkordernes Tilrettelægning og Gennemførelse, var Tilstedeværelsen af exigible Forlig paa det Tidspunkt, Sagen blev taget under Behandling; lykkedes det nemlig Sagføreren for den Kreditor, der havde et saadant Grundlag for Exekution, at faa denne foretaget, havde han skaffet sin Mandant en Særstilling, der ikke paa nogen Maade lod sig afkræfte, og selv om der fra Afdelingens Side straks ved Sagens Modtagelse var sørget for, at der laa en Konkursbegæring parat hos Skyldneren til Indlevering, saasnart Exekution paabegyndtes, for at afkræfte denne, kunde det ikke undgaas, at der gentagende Gange fra Forligshaverens Sagførers Side fandtes paa Udveje for at forhindre, at Skyldneren blev i Stand til at indlevere Konkursbegæringen rettidig. — I denne Henseende vil et enkelt Tilfælde af de mange være tilstrækkelig illustrerende: Vedkommende Firmas Rejsende opholdt sig paa den Plads, hvor Skyldneren, der havde standset sine

Betalinger og med hvem Firmaet havde exigibelt Forlig, boede, og medens den Rejsende sørgede for at faa Skyldneren over paa Hotellet til en lille Frokost paa et af Hotellets Værelser, hvor ingen fandt paa at søge ham, foretog Firmaets Sagfører Exekutionen.

I mange Tilfælde, f. Eks. naar Skyldneren boede ude paa Landet, kunde det være ganske umuligt at faa Konkursbegæringen rettidig indleveret.

Man vil af det fremførte kunne forstaa, hvor stor en Lettelse det medførte i Akkordafdelingens Arbejde, at Loven af 20. Marts 1901 paa Initiativ af Grosserer HOLGER PETERSEN traadte i Kraft; da der i denne fastsattes en Frist af 10 Dage til gennem Konkurs at afkræfte en Exekution, var det utiltalende Kapløb mellem Forligshaverne om pr. fas eller nefas at opnaa en Særstilling med det samme standset.

Der havde naturligvis ofte indenfor Akkordafdelingens Bestyrelse været Tale om det formaalstjenlige i at gøre Skridt til at faa Lovgivningsmagten til at forelægge en Lov om Tvangsakkord udenfor Konkurs; man kan ikke undres herover, naar man betænker, hvor ofte Medlemmer af Bestyrelsen eller dennes Formand i de mange Aar, de havde haft med Sagernes Ledelse at gøre, havde maattet slide uvillige Kreditorers Trapper for at faa Akkorder gennemførte, i hvilke de selv i pekuniær Henseende vare ganske uinteresserede, og hvor ofte de havde set Kapitaler ganske unødvendig gaa tabt ved Indtrædelse af Konkursbehandling paa Grund af maaske en eneste Kreditors Modstand mod Akkorden.

Det var derfor en stor Lettelse ved Akkordsagernes Gennemførelse, da Lov om Tvangsakkord udenfor Konkurs af 14. April 1905 blev færdig fra Rigsdagen og endelig den 1. Oktober 1906 traadte ud i Livet. — De minutiøse Fordringer, som denne stiller til Udarbejdelsen af Statusopgørelserne, gjorde ikke nogen nævneværdig Ændring i Akkordafdelingens Opførelsesmetode nødvendig, idet Lovens Regler i alt væsentligt

havde fulgt den af Akkordafdelingen anviste Vej, og man ansaa det derfor for rigtigst som Regel straks at gøre alle Sager op med Behandling som Tvangsakkord for Øje, og dette har allerede i mange Tilfælde vist sig at være praktisk, — rent fraset at Akkordafdelingen naturligvis skylder den Akkordsøgende at gennemføre Akkorden paa det mest betryggende Grundlag.

Med Tvangsakkordlovens Ikrafttræden for Øje havde der indenfor Manufakturgrossistforeningens og Akkord- og Konkurs-Afdelingens Bestyrelser været drøftet Muligheden af en Sammenslutning af alle Brancher indenfor en stor Kreditorforening, der med Underafdelinger for hver enkelt Branche skulde varetage Medlemmernes Interesser under enhver Betalingsstandsning. Naturligvis skulde hver Afdeling have sin Bestyrelse og sine branchekyndige Undersøgere for gennem den fagforstandige Behandling af det enkelte Bo at skaffe Kreditorerne størst muligt Udbytte. — Akkordafdelingen kunde det være ret ligegyldigt, om en saadan større Sammenslutning kunde komme i Stand eller ej, den havde i og for sig nok i sig selv, men man havde den Tanke, at der ved Sammenslutning kunde gennemføres den Ensartethed i Boernes Behandling, som Akkordafdelingen efter en Aarrækkes Arbejde havde naaet, og man ansaa det for nyttebringende at stille denne Erfaring til Disposition for andre Brancher. — Bestyrelsen syntes, at det var naturligt, at Grosserer-Societetets Komite tog Initiativet til Dannelsen af en saadan Kreditorforening, og Akkordafdelingens Formand henvendte sig derfor i Foraaret 1906 til Komiteens Formand, men der fandtes ingen Stemning for denne Sag.

Kolonialgrossisterne dannede herefter deres Akkordforening under Navn af »Kreditorforeningen af 2. August 1905«, medens de to store Foreninger indenfor Jernbranchen, nemlig »Foreningen af københavnske Jern- & Kortevarer Grossister« og »Foreningen af Grosserere i Jern- & Metalbranchen i København« dannede deres egen Akkordafdeling under Navn af

»Jern-, Metal- og Kortevarerbranchens Kreditorforening« og fik i November Maaned 1905 fælles Kontor og Administration med vor Akkordafdeling. — Paa samme Maade ordnede i April 1906 »Foreningen af Kjøbenhavns Skotøjfabrikanter, Akkord- og Konkursafdeling« sig, efter at denne i adskillige Aar havde haft en selvstændig Ledelse, og endelig gik »Hatte- og Bundtmagerfagets Akkord- og Konkurs-Afdeling« op i vor Akkordafdeling.

Tanken om Sammenslutning vandt saaledes Bifald indenfor en betydelig Del af den kjøbenhavnske Handelsverden, og der er vel Grund til at antage, at Dannelsen af en stor Kreditorforening som ovenfor antydet kun er et Tidsspørgsmaal.

Efter at de ovennævnte Kreditorforeninger havde sluttet sig ind under Akkordafdelingens Ledelse, blev Kontoret paa Graabrødretorv for lille, og i Oktober Maaned 1908 fik man et tidssvarende Lokale Købmagergade 64.

I Oktober Maaned 1909 kom, efter Indbydelse af Cyklegrossisternes Akkord- og Konkurs-Afdeling, en Del af Bestyrelsesmedlemmer indenfor Manufaktur-, Isenkram-, Skotøj-, Kolonial-, Urmager- og Cykle-B Branchen sammen til et Møde for at drøfte visse Mangler, der i Praksis havde vist sig ved Tvangsakkordloven, og dette Møde resulterede i, at »Kreditorforeningernes Fællesudvalg« blev nedsat og kom til at bestaa af to Medlemmer af Bestyrelsen af hver af følgende Institutioner: Foreningen af kjøbenhavnske Manufaktur-Grossisters Akkord- og Konkurs-Afdeling, Papirgrossisternes Akkord- og Konkurs-Afdeling, Foreningen af Kjøbenhavns Skotøjfabrikanter Akkord- og Konkurs-Afdeling, Akkord- og Konkurs-Afdelingen vedrørende Urmagere i Danmark, Cyklegrossisternes Akkord- og Konkurs-Afdeling, Kreditorforeningen af 2. August 1905, Jern-, Metal- og Kortevarerbranchens Kreditorforening og Foreningen af Grossister i Elektricitets-B Branchen. »Kreditorforeningernes Fællesudvalg« valgte Grosserer HOLGER PETERSEN til Formand.

Fra adskillige Byer f. Eks. Wien, Zürich, Hamburg, Berlin, Kristiania, Gøteborg og Stockholm er der for mange Aar siden sket Henvendelse til Akkordafdelingen om dens Virke-maade, og alle Oplysninger blev naturligvis med Glæde givet. — Nogenlunde efter Akkordafdelingens Princip arbejder den i Hamburg i 1898 dannede: »Verein der Grosshändler der Manufakturwaren und verwandten Branchen zu Hamburg« og den i Kristiania i 1905 dannede »Kreditorforening«, der behandler Boer i alle Brancher. Ganske i Overensstemmelse med vor Akkordafdelings Principer arbejder de tre store Akkordafdelinger i Stockholm, Gøteborg og Malmø, der som Underafdelinger af de respektive Köpmannaföreninger begyndte deres store, alle Brancher omfattende, Virksomhed den 1. Januar 1908.

Til Belysning af Manufaktur-Grossisternes Akkord- og Konkursafdelings Arbejde i de 21 Aar nemlig 1889—1909 inklusive, for hvilke der foreligger Statistik, kan anføres, at der i dette Tidsrum er behandlet 2545 Boer med en Passivmasse af Kr. 46.111.217.76, og i det sidst forløbne Regnskabsaar (1909) udbetalt i de forskellige Boer til Kreditorerne Kroner 1.219.972.18.—

